

Dönem : 1

Toplantı : 2 MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 17 ye ek

İhracatı geliştirmek amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirlere dair kanun tasarısı hakkında Cumhuriyet Senatosu tezkeresi ile Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu (M. Meclisi 1/303; C. Senatosu 1/140)

(Not : Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 98 ve 98 e ek)

*Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1663*

26 . 4 . 1963

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 3 . 1 . 1963 gün ve 3208 sayılı yazınıza karşılıktır :

İhracatı geliştirmek amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirler hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 25 . 4 . 1963 tarihli 61 nci Birleşiminde reddolunarak dosya ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz olunur.

Saygılarımla.

*Suad Hayri Ürgüplü
Cumhuriyet Senatosu Başkanı*

Tümü üzerinde
açık oy sayısı : (94)
Kabul 40
Ret 46
Çekinse 8

94

Geçici Komisyon raporu

*Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Esas No: 1/303
Karar No: 3*

17 . 6 . 1963

Yüksek Başkanlığa

1. Genel Kurulun 12.11.1962 tarihli dördüncü Birleşiminde, toplantı yılının değişmesi sebebiyle yeniden kurulan Geçici Komisyonumuz 12.12.1962 günkü toplantısında «ihracatı geliştirmek amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirlere dair kanun» tasarısını müzakere ve aynen kabul etmiş; Genel Kurulumuzun da tasarımı 26.12.1962, 28.12.1962 ve 2.1.1963 tarihli ve 22, 23 ve 24 ncu birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşerek aynen kabul etmesi üzerine, tasarı 3.1.1963 tarihli ve 3208-15737 sayılı yazı ile Cumhuriyet Senatosuna sunulmuştur.

Bu kerre, bu konuda, Cumhuriyet Senatosu Başkanlığından alınan 26.4.1963 tarihli ve 1663 sayılı yazı münderecatı ve eklerinden Senato Genel Kurulunun 25.4.1963 tarihli ve (61) nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülen tasarının reddedildiği anlaşılmaktadır.

2. Komisyonumuz, tasarının Cumhuriyet Senatosu komisyonlarında ve Genel Kurulunda geçirdiği müzakere safhalarını, gerek dosya münderecatından, gerekse bu müzakerelere katılan Hükümet temsilcilerinin verdikleri bilgilerle birlikte konuyu, Senatoda, üzerinde durulan noktaları önemle göz önünde bulundurarak, yeniden incelemiştir.

a) Dosya münderecatından, tasarının Senato Genel Kuruluna iki defa geldiği anlaşılmaktadır. Birinci Genel Kurul kararına takaddüm eden devrede, tasarının havale edildiği Senato Sanayi ve Tarım Komisyonu, tasarının Anayasa önündeki durumunun tesbitine medar olmak üzere, bu konuda Senato Anayasa ve Adalet Komisyonunun mütalâasına başvurmuştur.

Müşarünileyh komisyona göre, Anayasamızın 65 nci maddesinin son fıkrasında «vergi, resim ve harelar ve benzeri yükümler ancak kanunla konur» denilmekte bulunması ve kanunla konan bir yükümlüğün gene bir kanunla kaldırılması mümkün olabileceğinden;

Ayrıca Anayasamızın 64 ncü maddesi de, kanun koymak, kanunları değiştirmek ve kaldırmak yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine aid olduğunu hükme bağlamış bulunduğundan, sözü edilen tasarı ile öngörüldüğü üzere Hükümete vergi muafiyeti ihdası veya vergi iadesi yetkisini vermeye inkân yoktur ve böyle bir hüküm veya kanun Anayasaya aykırıdır.

b) Bu mütalâa üzerine, Cumhuriyet Senatosunun Sanayi ve Tarım, Mali ve İktisadi İşler ve Bütçe komisyonları tasarımı reddetmiş bu oldukları halde, Senato Genel Kurulunda yapılan müzakere sonunda tasarı, müzakerede beliren duruma göre, gerekli değiştirmelere tabi tutulmak üzere, Senato Bütçe Komisyonuna geriverilmiştir.

c) Müşarünileyh komisyon bu kerre, Ankara Üniversitesi Anayasa Profesörlerinden Prof. Tahsin Bekir Balta, Prof. Bahri Saveri ve Prof. İlhan Arsel'in, sözü edilen tasarının Anayasa önündeki durumu hakkında, mütalâalarına başvurulmak üzere komisyona davetine karar vermiş ve 15.4.1963 tarihli oturumunda adları geçen profesörlerin ve ilgili Bakanlık temsilcilerinin huzuru ile konuyu müzakere etmiştir. Cereyan eden müzakereler sonunda, iktisadi bakımdan az gelişmiş olan ve sanayii kâfi derecede henüz inkişaf etmemiş, ihracatı ile ithalâtı arasında denge kuramamış olan memleketimizde, mahsullerimizin ihracatını geliştirmek ve mahsullerimize dış piyasalarda diğer memleket mahsulleri ile rekabet edebilecek inkânı kazandırabilmek gayesiyle bu mahsullerin maliyetine tesir eden vergi, resim, hare ve benzer mükellefiyetlerden indirmeler yapmanın fayda ve prensibinde komisyoneca ittifak edilmiş, profesörlerin etraflı surette izah ettikleri veçhile, Anayasamızın 61 nci maddesinde yasama organına tanınan malî yükümler koyma yetkisinin, konulmuş olan vergi, resim ve harelarda kamu yararına indirmeler veya muafiyetler tatbik etme yetkisi ile aynı nitelikte olmadığı ve binaenaleyh yasama organının koyacağı sınırlar içinde, objektif esaslara bağlı kalmak, şahıs, zümre menfaati değil, kamu yararı hedefini gütmek ve umumilik prensibini ihlâl etmemek şartı ile tatbikatta bâzı muafiyetler sağlamak hususunda icra organına yetki verilmesinin Anayasaya aykırı değil, hattâ Anayasamızın ruhuna daha uygun düşeceği yolundaki mütalâaları, bir üyenin muhalefetine karşı mevcut üyelerin ittifakı ile tasarının tümü kabul edilmiş ve bu müzakerenin ışığı altında maddelere gereken şekil verilmiştir.

d) Tasarı bu yeni şekli ile Senato Genel Kuruluna sunulmuş ise de Genel Kurulda maddelerin oylanması sırasında tasarının reddedildiği görülmüştür.

3. Komisyonumuz, tasarının Senatodaki müzakerelerinde üzerinde durulan konuların kâffesinde birer birer durmuş, ve neticede, Millet Meclisince evvelece kabul edilmiş bulunan metni oy birliği ile benimsemiştir.

Genel Kurulun tasvibine öncelik ve ivedilikle sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Geçici Komisyon Başkanı	Sözcü	Kâtip	
Çanakkale	Manisa	Bitlis	Erzurum
S. İnan	M. Erten	M. Okumuş	G. Karaca
Sivas	Trabzon	Muş	Yozgat
M. Vural	S. Güven	S. Mutlu	V. Uyar
	M. Meclisi	(S. Sayısı : 17 ye ek)	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Ihracatı geliştirmek amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirlere dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Mamullerimize ihraç gücü kazandırmak amacı ile bunların tevsik edilecek ihraç fiyatlarında vergi, resmi, harc ve benzer tesirler icra eden sair mükellefiyetleri, muaflik ve istisnalar ihdası veya iade suretiyle ve gerektiği takdirde mevcut mali mevzuattaki ihracata mütaallik muaflik, muvakkat kabul ve iade hükümlerini de geri bırakarak tamamen veya kısmen bertaraf etmeye ve bu maksatla gerekli usulleri ihdasa, bunların uygulanmasını mümkün kılacak şartları hazırlamaya, bu usul ve şartlarda gerekli değiştirmeleri yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 2. — Birinci maddedeki yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca ihdas olunacak usullere, hazırlanacak şartlara ve bunların değiştirilmesine mütedair kararlar yayımlandıkları tarihte yürürlüğe girmekle beraber bu tarihten itibaren üç ay içinde yasama organının onayına sunulur.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

